

Oplæg

**Borgerstyret personlig
assistance**

***Klubben for brugere og hjælpere i
Nordjylland***

3. April 2017

Socialfaglig konsulent Lotte Egebak

DUKH står for

Den **U**vildige **K**onsulentordning på **H**andicapområdet

DUKH blev oprettet i 2002.

Lov om social service § 15:

En uvildig konsulentordning yder gratis rådgivning og vejledning i sager om hjælp til personer med nedsat fysisk eller psykisk funktionsniveau.

DUKH er en selvejende institution under Børne- og Socialministeriet.

DUKHs målgruppe

- Borgere med handicap og pårørende
- Handicaporganisationer og vidensmiljøer på handicapområdet

Hvad skal DUKH

- DUKH skal bidrage til at styrke retssikkerheden for personer med handicap
- Ved at rådgive i sager mellem en borger med handicap og en myndighed
- Ved at bidrage med oplysninger om udviklingen på handicapområdet

Retssikkerhed

- Borgeren får det lovgivningen giver ret til (materiel retssikkerhed)
- Sagsbehandlingsreglerne overholdes (processuel retssikkerhed)

DUKHs opgave er ikke

- Ikke bisidder eller partsrepræsentant - uvildighed
- Ikke myndighed – ikke træffe/ændre afgørelser
- Ikke vurdere og udmåle støtte
- Ikke rådgive om specifikt handicap

DUKHs rådgivning

Sagsbehandlingsregler, primært retssikkerhedsloven og forvaltningsloven

Regler om hjælp og støtte indenfor de lovområder, en borger med handicap, kan være omfattet af.

”De gode historier”

- Borgere henvender sig, når de oplever, at deres sag ikke behandles korrekt.
- DUKH ser derfor næsten udelukkende ”problemsager”.

Borgerstyret personlig assistance

- Lov om social service (LSS) § 96 (og § 95)
- Bekendtgørelse om udmåling af tilskud til borgerstyret personlig assistance efter serviceloven, nr 647 af 25/06/2012 (udmålingsbekendtgørelsen)
- Vejledning om borgerstyret personlig assistance, nr 9 af 15/02/2011 (BPA-vejledningen)
- Ankestyrelsens principafgørelser (og hotlinesvar)
- Ministersvar

Kommunens vejledningsforpligtelse (BPA)

Uddrag af BPA-vejledningen:

- Pkt. 12. *Kommunalbestyrelsen skal ved etablering af en BPA-ordning sikre, at borgeren får den fornødne vejledning om de opgaver og det ansvar, der er forbundet med arbejdsgiveropgaven i en BPA-ordning. Det bør herunder sikres, at borgeren løbende informeres om de regler, der gælder på området.....*

Uddrag af BPA-vejledningen:

- Pkt. 40. *Kommunalbestyrelsen skal sikre, at borgeren får den nødvendige rådgivning og vejledning, herunder om de opgaver og det ansvar, der er forbundet med at være arbejdsgiver.....*

Kommunens vejledningsforpligtelse (BPA)

Uddrag af punkt 42 i BPA-vejledningen

- *.....Der er hermed tale om et privat ansættelsesforhold mellem borgeren og hjælperne, eller Det er derfor borgeren, eller....., der har ansvaret i forhold til hjælpernes kvalifikationer, lønforhold, tilrettelæggelse af arbejdstid, overholdelse af ansættelsesvilkårene efter det konkrete ansættelsesbevis mv.*
- *Kommunalbestyrelsen har dog pligt til at yde generel rådgivning om reglerne på området, ligesom kommunen har pligt til at træde til med rådgivning og vejledning om mere praktiske forhold.....*

Kommunens vejledningsforpligtelse

Ankestyrelsens principafgørelse 46-09 (om hjælpeordning - kommunens vejledningsforpligtelse - nævnets kompetence - arbejdsgiver - opsigelse - uberettiget – bod)

Uddrag af afgørelsen:

-*Kommunen havde en rådgivningspligt overfor modtageren af ydelsen efter § 96, særligt i forbindelse med igangsættelse af hjælpeordningen.....*
- *Ordnningen var bygget op således, at modtageren ansatte og afskedigede hjælperne. Der var tale om et privat ansættelsesforhold mellem modtageren og hjælperne, og kommunen kunne alene træde til med rådgivning og mere praktiske forhold.....*

Udmåling af hjælp § 96

(lov om social service)

Sammendrag af punkt 33 i BPA-vejledningen

- en konkret, individuel vurdering af borgerens behov for hjælp
- en fleksibel og helhedsorienteret ordning
- udgangspunkt i, hvad den enkelte borger selv kan klare med henblik på at kunne leve et almindeligt liv som andre ikke-handicappede, både i og uden for hjemmet
- et andet sigte end udmåling af personlig og praktisk hjælp i hjemmet, og kvalitetsstandarder for § 83 kan derfor ikke anvendes.
- hjælpebehovet ofte omfatter større og mindre opgaver spredt over hele døgnet,
- timerne ikke kun udmåles til hjælp på helt bestemte tidspunkter eller til bestemte aktiviteter

Udmåling af hjælp § 96

(lov om social service)

Uddrag af punkt 33 i BPA-vejledningen.

-*Vurderingen skal ses i sammenhæng med formålet med BPA efter servicelovens § 96 om at skabe en fleksibel og sammenhængende ordning, der sikrer borgerens mulighed for at leve et så normalt og selvstændigt liv som muligt og under hensyn til, at borgerens behov kan variere bl.a. som følge af borgerens funktionsnedsættelse og ikke altid er forudsigeligt.....*

Udmåling af hjælp § 96

(lov om social service)

Ankestyrelsens principafgørelse 49-13 (om borgerstyret personlig assistance - BPA-ordningen - prøvelsesadgang - udmåling - hjemmehjælp - rask ægtefælle)

Uddrag af afgørelsens resume:

- *Klageinstanserne kan efterprøve, om udmålingen af borgerstyret personlig assistance har fundet sted i overensstemmelse med formålet med ordningen*
- *En udmåling af hjælp, der tager udgangspunkt i kommunens sædvanlige udmåling til hjemmepleje efter servicelovens bestemmelse om praktisk og personlig hjælp og pleje i § 83, er ikke i overensstemmelse med formålet med ordningen om borgerstyret personlig assistance.....*

Udmåling af hjælp § 96

(lov om social service)

Uddrag af punkt 34 i BPA-vejledningen

- *.....at der ikke er hjemmel i serviceloven til at pålægge en ægtefælle eller andre at påtage sig disse udvidede pleje-, overvågnings- og ledsagefunktioner.*

Ankestyrelsens principafgørelse 49-13 (om borgerstyret personlig assistance - BPA-ordningen - prøvelsesadgang - udmåling - hjemmehjælp - rask ægtefælle)

Uddrag af afgørelsens resume

- *.....Ved udmålingen af hjælp til borgerstyret personlig assistance skal der tages hensyn til, i hvilket omfang en borgers ægtefælle er i stand til at varetage opgaver i hjemmet.....*

Puljetimer § 96

Uddrag af punkt 33 i BPA-vejledningen

-*Kommunalbestyrelsen skal, særligt til borgere, som ikke modtager døgnhjælp, i forbindelse med den samlede udmåling af hjælpebehovet vurdere, om der kan være behov for at udmåle en årlig pulje til f.eks. weekend- ophold, kurser mv., hvor der kan være behov for ekstra hjælpetimer.....*

Hvad må hjælpere ift. praktiske opgaver § 96

Sammendrag af punkt 37 i BPA-vejledningen

- Hjælperen må i begrænset omfang varetage opgaver, som saltning og snerydning
- Der skal være tale om opgaver, der ikke normalt kan planlægges
- Der skal være tale om opgaver, hvor det er mest hensigtsmæssigt, at hjælperen udfører disse opgaver
- Udførelse af disse opgaver må ikke hindre, at hjælperen kan varetage de primære hjælpeopgaver
- Opmærksom på arbejdsmiljølovgivningen og sikring af hjælperen.

Hvad må hjælpere ikke ift. praktiske opgaver § 96

Uddrag af punkt 37 i BPA-vejledningen

-*Større opgaver, som f.eks. hovedrengøring, hækklipning, malerarbejde eller andre større vedligeholdelsesopgaver er dog ikke omfattet af udmåling af hjælp efter servicelovens § 96....*

Ankestyrelsens principafgørelse C-9-07 (om merudgifter til voksne - håndsrækninger - iværksættelse - tilbagevirkende kraft – hjælpeordning)

Uddrag af afgørelsens resume

-*Mandens hjælpeordning fandtes alene at dække mindre håndsrækninger såsom praktisk hjælp til almindelig rengøring, hjælp til indkøb og indpakning af gaver, hjælp til ledsagelse m.v. Derimod fandtes ordningen ikke at omfatte større håndsrækninger som snerydning, havearbejde, malerarbejde, vinduespudsning m.v.....*

Merudgifter § 100

(lov om social service)

Ankestyrelsens principafgørelse C-9-07 (om merudgifter til voksne - håndsrækninger - iværksættelse - tilbagevirkende kraft – hjælpeordning)

Uddrag af afgørelsens resume

-*De udgifter til håndsrækninger, der ikke var omfattet af hjælpeordningen, kunne dækkes efter servicelovens merudgiftsbestemmelse, hvis betingelserne i øvrigt var opfyldt.....*

Merudgifter § 100

(lov om social service)

Håndsrækninger

Sammendrag af punkt 43 i vejledning om nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse, nr 9246 af 30/04/2014:

- kommunen skal vurdere den pågældendes samlede situation. Der skal bl.a. tages hensyn til den pågældendes netværk, og det forudsættes, at eventuelle øvrige medlemmer af husstanden deltager i opgaveudførelsen i hjemmet, herunder at skifte el-pærer, pudse vinduer, købe ind, rydde sne mv.
- Hvis der er større børn i hjemmet,ikke stilles krav, som går ud over de krav, der normalt stilles til større børn.....
- ... Det kan ikke forudsættes, at den øvrige familie udfører alle opgaver i hjemmet.

Udmåling af hjælp § 95

(lov om social service)

- BPA for borgere, der har behov for hjælp og støtte efter § 83 (praktisk og personlig hjælp og pleje) og § 84 (om afløsning og aflastning.) i mere end 20 timer om ugen.
- Hjælpen er i hjemmet og kan kombineres med f.eks. § 85 og § 97.

Sammendrag af punkt 31 i BPA-vejledning

- Udgangspunktet for udmålingen§ 83... og ... § 84...
- For hjælp efter § 95 kan der tages udgangspunkt i de kommunale kvalitetsstandarder for praktisk og personlig hjælp og pleje.
- altid skal træffes på grundlag af en konkret og individuel vurdering af borgerens behov for hjælp. serviceniveauet skal fraviges, når borgerens behov nødvendiggør det.....

Rådighedstimer

Udmålingsbekendtgørelsen

§ 5 stk. 3:

- *Ved udmåling af tilskud til løn efter stk. 2, kan der i helt særlige tilfælde udmåles tilskud til dækning af rådighedstimer til borgeren. Ved rådighedstimer forstås timer, hvor hjælperen er til stede, men hvor der kun undtagelsesvis udføres aktiviteter for borgeren, herunder i forbindelse med delt tjeneste eller ved et mere spredt hjælpebehov.*

Rådighedstimer

Uddrag af punkt 29 i BPA-vejledningen

- *....Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse med udmålingen af hjælpen være opmærksom på, at der i helt særlige tilfælde kan udmåles tilskud til dækning af rådighedstimer til borgeren. Ved rådighedstimer forstås timer, hvor hjælperen er til stede, men hvor hjælperen kun helt undtagelsesvis udfører hjælp for borgeren. Det kan eksempelvis være i forbindelse med delt tjeneste eller ved et mere spredt hjælpebehov.*

Uddrag af punkt 74 i BPA-vejledningen

- *.....Rådighedstimer kan i særlige tilfælde beregnes som en procentdel af den grundløn, der anvendes til beregning af det kontante tilskud.*

Udmåling af tilskud

Uddrag af punkt 70 i BPA-vejledningen

- *Det vil ofte være udgangspunktet, at det arbejde, der udføres i en BPA-ordning, er arbejde, der kan udføres af ikke-faglært personale med den nødvendige oplæring. Handicaphjælpere vil derfor normalt være ikke-faglært personale.....*

Udmåling af tilskud

Udmålingsbekendtgørelsen

- Uddrag af § 5. stk. 1 *Kommunalbestyrelsen skal ved beregningen af tilskuddet foretage en konkret vurdering af borgerens behov, og herunder behov der kan medføre, at det er nødvendigt at ansætte hjælpere med særlige kvalifikationer herunder en særlig faglig baggrund.....*

Uddrag af punkt 68 i BPA-vejledningen

- *Kommunalbestyrelsen skal, jf. udmålingsbekendtgørelsens § 5, udmåle et tilskud til løn, der reelt gør det muligt at rekruttere og fastholde de nødvendige hjælpere.....*

Udmåling af tilskud

Udmålingsbekendtgørelsen

Uddrag af § 5. stk. 1..... *Ved udmålingen af tilskud til dækning af omkostninger til løn til hjælpere skal kommunalbestyrelsen ved beregningen af tilskuddet **som minimum tage udgangspunkt i grundlønnen for sammenlignelige faggrupper, og kommunalbestyrelsen skal anvende samme udgangspunkt ved beregning af alle elementer af lønnen, jf. stk. 2.***

Udmåling af tilskud

Udmålingsbekendtgørelsen

§ 5

Stk. 2. Ved udmålingen af tilskuddet til løn pr. time efter stk. 1 skal kommunalbestyrelsen sikre, at der ved beregningen sikres den nødvendige rummelighed i udmålingen og herunder tages højde for:

- *1) tidsbestemte tillæg,*
- *2) stedbestemte tillæg,*
- *3) funktions- og kvalifikationstillæg m.v.,*
- *4) arbejdsmarkedspension og*
- *5) anciennitet.*

Stk. 5. Ved udmåling af tilskud efter stk. 2 og 3 (rådgivningstimer), skal der desuden tages højde for omkostninger til feriepenge, feriegodtgørelse og ferie m.v. efter ferieloven, ATP samt eventuelle andre lovpligtige bidrag.

Udmåling af tilskud

Ankestyrelsens principafgørelse 98-16 (om kontant tilskud - borgerstyret personlig assistance - udmåling – løn)

Uddrag af afgørelsens resume

*.....Kommunen skal tage udgangspunkt i overenskomsten med sammenlignelige faggrupper ved udmåling af tilskud til hjælpernes løn
Ved en sammenlignelig faggruppe forstås en gruppe, som udfører lignende opgaver som dem, hjælperne i en ordning om kontant tilskud eller borgerstyret personlig assistance skal udføre. Kræver udførelsen særlige kompetencer, skal den sammenlignelige gruppe være i besiddelse af disse.....*

....Kommunen skal sikre i udmålingen, at borgeren med det fastsatte tilskud kan rekruttere og fastholde personale, men tilskuddet kan ikke øges ved borgers aftale med hjælpere om højere løn.....

Udmåling af tilskud

Punkt 69 i BPA-vejledningen

Det er den enkelte borger, der i forbindelse med ansættelse af hjælpere har ansvaret for at sikre, at ansættelsen kan ske inden for den samlede udmålte ramme, medmindre borgeren har overført tilskuddet til en anden part. I den situation vil det være den nærtstående, foreningens eller virksomhedens ansvar, at ansættelserne kan ske inden for den samlede udmålte ramme.

Opstilling af budget

Udmålingsbekendtgørelsen

§ 4 stk. 1. **Tilskuddet** efter § 5, stk. 1-3 og 5, samt § 8 **skal udmåles ud fra et budget opstillet af kommunalbestyrelsen**. I budgettet skal fordelingen af de enkelte poster, der ligger til grund for budgettet, være anført. Budgetposterne skal være sammenlignelige med omkostningerne ved tilsvarende aktiviteter.

Opstilling af budget

Uddrag af punkt 63 i BPA-vejledningen

..... Formålet med at lave et budget, der anfører de enkelte elementer i beregningen, er dels at gøre det muligt at efterprøve, om kommunalbestyrelsen har taget højde for alle de elementer, der skal indgå i udmålingen, jf. udmålingsbekendtgørelsens § 4, og dels at gøre det muligt at lave et regnskab, der kan lægges til grund for en eventuel tilbagebetaling af uforbrugte midler jf. udmålingsbekendtgørelsens §§ 14-16.....

Opstilling af budget

Kommunernes Landsforening

KL's vejledning om Borgerstyret Personlig Assistance (BPA) (marts 2011)

KL anbefaler, at kommunerne udarbejder en budgetskabelon, hvor også de udgifter der dækkes efter regning indgår (ikke en pligt at disse udgifter skal indgå i det opstillede budget (§ 4 i udmålingsbekendtgørelsen))

Uddrag fra side 23 i vejledningen:

”Fordelen ved et samlet budget er, at det gør det tydeligt og gennemskeligt for borgeren og evt. eksterne arbejdsgivere, hvilken økonomisk ramme for BPA, som kommunen i udgangspunktet har fastlagt. Budgetskabelonen for BPA vil også kunne styrke kommunens økonomistyring og budgetopfølgning.”

KL har i vejledningen udarbejdet et forslag til budgetskabelon

Særlige omkostninger ift. at være arbejdsgiver

Udmålingsbekendtgørelsen

§ 8

Uddrag af stk. 1 *Kommunalbestyrelsen skal udmåle et tilskud til særlige opgaver forbundet med at være arbejdsgiver, herunder omkostninger ved:.....*

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal dog ikke udmåle tilskud efter stk. 1, når borgeren selv er arbejdsgiver for hjælperne, eller når tilskuddet er overført til en nærtstående.

Særlige omkostninger ift. at være arbejdsgiver

Uddrag af punkt 82 i BPA-vejledningen

- *.....Udmålingen af tilskuddet til arbejdsgiveropgaverne mv. skal ske ud fra et opstillet budget for opgaven, hvor posterne er sammenlignelige med tilsvarende aktiviteter, jf. udmålingsbekendtgørelsens § 4, stk. 1, således det er muligt at se, hvordan tilskuddet efter § 8 er udmålt.*

Punkt 87 i BPA-vejledningen

- *Det beregnede tilskud skal gøre det muligt for borgeren at overføre sit tilskud til en forening eller en privat virksomhed. Udmålingen til arbejdsgiveropgaverne skal gøre det muligt for en forening eller en privat virksomhed at kunne udføre de opgaver, der forudsættes varetaget for borgeren.*

Særlige omkostninger ved lønadministration

Udmålingsbekendtgørelsen

§ 9. Kommunalbestyrelsen skal, når borgeren eller en nærtstående er arbejdsgiver for hjælperne, dække nødvendige omkostninger ved lønadministration, herunder lønudbetaling, indbetaling af skat, ATP m.v. med mindre borgeren eller den nærtstående vælger at lade kommunalbestyrelsen varetage lønudbetaling m.v. efter servicelovens §§ 95, stk. 5, og 96, stk. 4.

§ 4 stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal dække omkostninger efter§.. 9....efter regning.

Kommunen varetager lønadministrationen

Lov om social service

§ 96 stk. 4 I de situationer, hvor borgeren eller en nærtstående er arbejdsgiver, skal kommunalbestyrelsen tilbyde at varetage lønudbetaling m.v.

§ 95 Stk. 5. I de situationer, hvor tilskudsmodtageren er arbejdsgiver, skal kommunalbestyrelsen tilbyde at varetage lønudbetalinger m.v.

Kommunen varetager lønadministrationen

Punkt 48 i BPA-vejledningen

- *En borger, der selv er arbejdsgiver, har en ret til at lade kommunalbestyrelsen varetage de opgaver, der er forbundet med lønadministration mv. i forhold til hjælperne. Herunder udbetaling af løn, indberetning af skat, ferie, pension, ATP mv. **Uanset, om kommunalbestyrelsen varetager lønadministrationen, vil det være borgeren, der er arbejdsgiver for hjælperne i ansættelsesretlig forstand.***

Kommunen varetager Lønadministrationen

Udmålingsbekendtgørelsen:

§ 12 Stk. 3. Hvis kommunalbestyrelsen varetager lønadministration m.v. for en borger eller en nærtstående, udbetales alene tilskud til dækning af borgerens eller tilskudsmodtagerens direkte og indirekte omkostninger forbundet med hjælpen, jf. § 10.

Ekstra omkostninger

Udmålingsbekendtgørelsen

§ 10. Kommunalbestyrelsen skal udmåle et tilskud til dækning af andre direkte og indirekte omkostninger, der er forbundet med at ansætte hjælpere til hjælp i og udenfor hjemmet, i det omfang kommunalbestyrelsen efter en konkret vurdering finder, at borgerens omkostninger hertil ikke dækkes efter § 16 i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

Ekstra omkostninger

Uddrag af punkt 90 i BPA-vejledningen

- *Borgeren skal ikke have udgifter ved at have en BPA-ordning.....*

Sammendrag af punkt 91 i BPA-vejledningen

Eksempler på ekstra omkostninger:

- udgifter til porto og annoncering, ekstra forbrugsudgifter, sæbe, toiletpapir, handsker, masker og lignende til hjælperne.
- Evt. huslejeandel til hjælperværelse, (hvis det ikke dækkes jf. § 100 (LSS) eller § 12 stk. 4 (boligstøtteleven)
- Udgifter ifbm. ledsagelse uden for hjemmet (96 LSS)

Merudgifter § 100

(lov om social service)

Bekendtgørelse om nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse, nr 1434 af 23/12/2012

§ 5.

*Stk. 1. Der ydes alene tilskud til nødvendige merudgifter, **som er en følge af den nedsatte fysiske eller psykiske funktionsevne** hos den person, der ansøger. Behovet vurderes i forhold til ikke-handicappede på samme alder og i samme livssituation.*

*Stk. 2. De udgifter til den daglige livsførelse, **som personen selv ville have afholdt**, hvis der ikke havde foreligget særlige omkostninger på grund af den nedsatte funktionsevne, **skal afholdes af den pågældende selv.***

Ekstraomkostninger og merudgifter

Ekstra omkostninger er udgifter der er en følge af at have en BPA og at have hjælpere ansat.

Merudgifter er en følge af borgerens funktionsnedsættelse.

Arbejdsredskaber

Udmålingsbekendtgørelsen

- *§ 7. Kommunalbestyrelsen skal dække nødvendige omkostninger ved overholdelse af arbejdsmiljølovgivningen.*
- *§ 4 stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal dække omkostninger efter§.. 7.....efter regning.*

Arbejdsredskaber – hjælpemidler (§ 112 lov om social service)

Uddrag af punkt 129 i BPA-vejledningen

-*Det er vigtigt, at der skelnes mellem personlige **hjælpemidler**, der er tilvejebragt af hensyn til den borger, der har brug for hjælp og **arbejdsredskaber**, der er tilvejebragt af hensyn til personalets arbejdsforhold. I nogle situationer vil hjælpemidler, som gør borgeren mere selvhjulpne, dog også kunne fungere som arbejdsredskaber for hjælperne. Det er derfor nødvendigt, at der ses samlet på forholdene hos borgeren.*
- *Det vil som udgangspunkt være **arbejdsgiverens ansvar at tilvejebringe de nødvendige arbejdsredskaber, der anvendes i hjemmet.....***

Arbejdsmiljøloven ift. BPA

Udmålingsbekendtgørelsen

- *§ 7..... Kommunalbestyrelsen skal dække nødvendige omkostninger ved overholdelse af arbejdsmiljølovgivningen. Kommunalbestyrelsen skal ved udmålingen af tilskuddet vurdere, om der er tale om arbejde omfattet af arbejdsmiljølovens begrænsede område efter § 2, stk. 3, jf. § 2, stk. 2, nr. 1, i lov om arbejdsmiljø, eller om der er tale om hele arbejdsmiljølovens område efter § 2, stk. 1, i lov om arbejdsmiljø.*

Arbejdsmiljøloven ift. BPA

Uddrag af punkt 125 i BPA-vejledningen

- *Efter arbejdsmiljøloven har arbejdsgiveren pligt til at sørge for, at arbejdsmiljøet er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Denne pligt gælder også, når arbejdet udføres i private hjem.*
- *Det skal bemærkes, at **hvis borgeren selv er arbejdsgiver for sine hjælpere, kan arbejdsmiljøforpligtelsen have forskelligt omfang afhængigt af det arbejde, som udføres.....***

Arbejdsmiljøloven ift. BPA

Uddrag af punkt 125 i BPA-vejledningen

-*Det gælder i de tilfælde, hvor der er tale om **arbejde, der normalt udføres i arbejdsgiverens private husholdning, f.eks. rengøring, madlavning og snerydning.** Dette arbejde er omfattet af arbejdsmiljølovens udvidede område, jf. arbejdsmiljølovens § 2, stk. 3. Det vil sige, at alene arbejdsmiljølovens bestemmelser vedrørende arbejdets udførelse, tekniske hjælpemidler mv. gælder for dette arbejde.....*

Arbejds miljøloven ift. BPA

Uddrag af punkt 125 i BPA-vejledningen

- *Hvor arbejdet er af **mere medicinsk eller professionelt plejende karakter**, herunder injektionsgivning, overvågning og hjælp til bad med brug af lift, **er der ikke tale om arbejde, der normalt udføres i arbejdsgivers private husholdning.***
- *I disse tilfælde vil arbejdet være omfattet af hele arbejdsmiljøloven, herunder f.eks. også pligten for arbejdsgiveren til at udarbejde APV, reglerne om f.eks. arbejdstid og arbejdsstedets indretning. Det samme gælder, hvis kommunen har involveret sig så meget i tilrettelæggelse, instruktion og tilsyn, at arbejdsgiveransvaret påhviler kommunen i stedet for borgeren.....*

Arbejdsmiljøloven ift. BPA

Uddrag af punkt 125 i BPA-vejledningen

- *Hvis tilskuddet er overført til en forening eller virksomhed, er disse som arbejdsgivere ansvarlige for overholdelse af hele loven,.....*
- *.... Hvis den handicappede som arbejdsleder derimod tilrettelægger hjælpernes arbejde og har den reelle indflydelse på hjælpernes arbejdsmiljøforhold, herunder udøver instruktionsbeføjelsen, så kan arbejdsgiveransvaret efter arbejdsmiljøloven efter en konkret vurdering fortsat påhvile borgeren, uanset om tilskuddet er overført til en forening eller virksomhed.*

Arbejdsmiljø - arbejdstidsregler

Ministersvar, Socialudvalget 2013-14, L 147 endeligt svar på spørgsmål 91

Uddrag af spørgsmål:

...at en kommune som følge af sin tilsynspligt over for borgere med BPA løbende skal påse, at hviletidsreglerne overholdes?

I svaret henvises til udtalelse fra Arbejdstilsynet:

.....

Det er enten borgeren, en nærtstående eller en forening eller privat virksomhed, som kan være arbejdsgiver i en BPA-ordning.

På den baggrund oplyser Arbejdstilsynet, at en kommune ikke efter arbejdsmiljølovgivningen har pligt til at sikre overholdelsen af hviletids- og fridøgnreglerne i forbindelse med en BPA-ordning.

Erstatningsansvar

Punkt 44 i BPA-vejledningen:

- *Borgeren skal være opmærksom på, at der i dansk ret gælder den almindelig regel, at når der er instruktionsbeføjelser i et ansættelsesforhold, følger det af Danske Lov 3-19-2, at arbejdsgiveren er erstatningsansvarlig for skader, der skyldes hjælperens uforsvarlige adfærd i forbindelse med arbejdets udførelse. **Det kan på den baggrund være en god idé, at borgeren sikrer, at han har tegnet en forsikring, der dækker dette ansvar i tilfælde, hvor borgeren er arbejdsgiver i en BPA-ordning.***

Regnskab

Udmålingsbekendtgørelsen

§ 14.

- Stk. 1. *Der skal udarbejdes et årligt regnskab for tilskud til borgerstyret personlig assistance efter §§ 5-9.*
- Stk. 2.
- Stk. 3. *Regnskabet udarbejdes af borgeren eller tilskudsmodtageren, jf. § 95, stk. 3, eller den nærtstående, foreningen eller den private virksomhed, som borgeren har overført tilskuddet til, jf. dog stk. 4.*
- Stk. 4. *Kommunalbestyrelsen udarbejder regnskab, når kommunalbestyrelsen varetager lønadministration m.v. efter servicelovens § 95, stk. 5, eller § 96, stk. 4.*

Regnskab

Uddrag punkt 100 i BPA-vejledningen

- *Regnskabet omfatter ikke den del af tilskuddet, der udbetales direkte til borgeren til dækning af de andre omkostninger, der er forbundet med BPA, jf. udmålingsbekendtgørelsens § 10. Borgeren skal dermed ikke aflægge regnskab eller anden dokumentation for afholdte udgifter hertil, da dette beløb blandt andet skal dække de mindre og mere udefinerbare omkostninger ved at modtage hjælp i form af BPA.*

Regnskab

Uddrag punkt 98 i BPA-vejledningen

- *.....Regnskabet skal kunne sammenholdes med det budget, der er lagt for de elementer af det kontante tilskud, der udbetales på baggrund af et budget.*

Regnskab

Udmålingsbekendtgørelsen

§ 14

Stk. 2. Regnskabet skal også indeholde en opgørelse over udmålte og forbrugte timer.

Uddrag punkt 98 i BPA-vejledning

.....Derudover skal der, jf. udmålingsbekendtgørelsens § 14, stk. 2, årligt udarbejdes et regnskab for udmålte og forbrugte timer.

Opgørelsen over udmålte og forbrugte timer skal sikre, at borgeren har modtaget den udmålte hjælp til dækning af det konkrete behov.

Uforbrugte timer

Udmålingsbekendtgørelsen

§ 15.

- *Stk. 1 I det omfang, der er forbrugt færre timer end udmålt, skal tilskuddet hertil, jf. § 5, tilbagebetales til kommunalbestyrelsen, jf. dog stk. 2.*
- *Stk. 2. Borgeren kan dog indgå aftale med kommunalbestyrelsen om, at udbetalt tilskud til uforbrugte timer overføres til det efterfølgende år og anvendes efter nærmere aftale. Når der ikke er behov for at opspare og overføre timer, kan kommunalbestyrelsen modregne tilskud til uforbrugte timer i førstkommende udbetaling.*

Opsparing af timer

Uddrag punkt 104 i BPA-vejledningen

.....Hensigten (med § 15 stk. 2 i udmålingsbekendtgørelsen)....er hermed at sikre, at borgerne kan planlægge og opspare timer til f.eks. ferie, kurser, familiesammenkomster, sportsaktiviteter eller lignende.

.....

Kommunalbestyrelsen skal dog ved større opsparing af timer hos den enkelte borger være opmærksom på, om den tildelte hjælp er i overensstemmelse med borgerens behov.....

Opfølgning/tilsyn

Udmålingsbekendtgørelsen:

§ 14 stk. 1- årligt regnskab – §14 stk. 2 også opgørelse over udmålte og forbrugte timer

Lov om social service:

§ 148 stk. 2 – kommunen har pligt til løbende opfølgning for at sikre, at hjælpen fortsat opfylder sit formål

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område:

§ 16 – kommunen har pligt til at føre tilsyn, både indhold af indsatsen og måden opgaverne udføres på.

Opfølgning/tilsyn

Oplyst til DUKH fra Børne- og Socialministeriet:

- Kommunen skal løbende påse om betingelserne for BPA er overholdt.
- Generelt skal kommunen tilrettelægge tilsynet sammen med borgeren, og den lempeligste måde skal anvendes.
- Hvis kommunen f.eks. er i tvivl om, hvorvidt en borger er i stand til at lægge vagtplaner, og/eller der er mistanke om, at tilskuddet ikke anvendes efter hensigten, kan kommunen f.eks. bede om at se vagtplanerne.

Opfølgning/tilsyn

Oplyst til DUKH fra Børne- og Socialministeriet:

- Kommunen har krav på at få dokumentation for, at tilskuddet anvendes som det skal, og hvis det bedst sker ved at sende vagtplaner, evt. i anonymiseret form, kan man gøre det på den måde.
- Kommunen kan således, i visse situationer, anmode om dokumentation, og der henvises til skrivelse nr. 9186 af 18.5.11, hvor det blandt andet er anført, at det er ministeriets opfattelse ”*at kommunen i konkrete sager kan anmode borgeren om oplysninger, fx antallet af ansatte hjælpere, arbejdstidsskemaer for hjælpere eller lønsedler.*”
- Ministeriet henviser til Datatilsynet ift. om udlevering af f.eks. vagtplaner vil være i strid med persondataloven.

Opfølgning/tilsyn

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, nr 1345 af 23/11/2016

§ 11. stk. 1 *Myndigheden kan anmode personer, der søger om eller får hjælp, om*

- 1) *at medvirke til at få de oplysninger frem, som er nødvendige for at afgøre, hvilken hjælp de er berettiget til, og*
- 2) *at lade sig undersøge hos en læge eller blive indlagt til observation og behandling som led i sagsbehandlingen.*

§ 11 b. **Hvis borgeren ikke medvirker, jf. § 11, stk. 1, nr. 1 og 2, eller ikke giver samtykke til, at myndigheden kan indhente oplysninger, jf.**

§ 11 a, stk. 1, skal myndigheden behandle sagen om hjælp på det foreliggende grundlag, medmindre oplysninger kan indhentes uden samtykke, jf. § 11 a, stk. 2, og § 11 c.

Oplysningspligt

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, nr 1345 af 23/11/2016

§ 11 Stk. 2. Personer, der får hjælp, har pligt til at oplyse om ændringer, der kan have betydning for hjælpen.

Nedsættelse - frakendelse

Uddrag punkt 106 i BPA-vejledningen

- *Kommunalbestyrelsen skal sikre et rimeligt varsel, hvis der træffes afgørelse om frakendelse af BPA-ordning til en borger. 3 måneder kan være et rimeligt varsel.*
- *I nogle situationer, vil det dog være nødvendigt, at ordningen standses øjeblikkeligt, f.eks. hvis hensynet til borgeren nødvendiggør dette. I denne situation skal kommunalbestyrelsen dække eventuelle udgifter til hjælpere mv. i opsigelsesperioden.*
.....

Nedsættelse - frakendelse

Forvaltningsloven (FVL), nr 433 af 22/04/2014

- Ret til skriftlig begrundet afgørelse (ikke ved fuldt medhold) (FVL § 22)
- Anmode om skriftlig afgørelse inden 14 dage fra mundtlig afgørelse (FVL § 23 stk. 2)
- Klagevejledning(FVL § 25)

Nedsættelse - frakendelse

Uddybende begrundelse ved frakendelse/nedsættelse
(Ombudsmandsudtalelse 2011 16-1)

Ankestyrelsens principafgørelse 93-12 (om kontant tilskud - service niveau -
praktisk hjælp)

Uddrag af afgørelsens resume:

.....

*Ankestyrelsen understregede, at en borger altid har krav på en
fyldstgørende begrundelse. Dette gælder især, når borgeren får
nedsat sin bevilling.*

.....

Overgang til folkepension

BPA (LSS § 95 og § 96) – ingen øverste aldersgrænse

Merudgifter (LSS § 100) - Personer mellem det fyldte 18. år og folkepensionsalder

Bistands-/plejetillæg (FØP § 16) – bevares efter folkepensionsalder (FØP § 36)

Lovforslag

Forslag til ændring af lov om social service:

Hvis vedtages virkning fra 1. januar 2018

- Hjælperfirmaer skal fremover godkendes af Socialtilsynet.
- ”Whistleblower ordning for borgere, pårørende og ansatte, når forening eller privat virksomhed er arbejdsgiver.
- Tilskuddet til firmaer ændres fra forud- til bagudbetalt.
- 14 ugers varsel ved nedsættelse eller frakendelse.
- Max. ugentligt timetal 48 timer for nærtstående som hjælper (§ 95 stk. 3)
- Flere nærtstående som hjælpere - tilsammen max. 48 timer.